

ТАНИЛЦУУЛГА

Монгол Улсын Засгийн газар болон Бүгд Найрамдах Австри Улсын Засгийн газар хоорондын “Санхүүгийн хамтын ажиллагааны хэлэлцээр”-ийн төслийн тухай

1. “Санхүүгийн хамтын ажиллагааны хэлэлцээр” байгуулах шаардлага

Олон улсын гэрээний тухай хуулийн 8.1.2 дахь заалтад “гадаад улс, олон улсын байгууллага, гадаад улсын болон олон улсын банк, санхүүгийн байгууллагаас авах зээлийн ерөнхий нөхцөлийн талаархи олон улсын гэрээ”-г заавал Улсын Их Хурал соёрхон батлахаар заасны дагуу Засгийн газрын гадаад зээлийн хэлэлцээрийг Улсын Их Хурлаар соёрхон батлуулдаг хуулийн зохицуулалттай.

Монгол Улсын хөгжлийн бодлого, төлөвлөлтийн баримт бичигт туссан, эдийн засгийн үр өгөөжтэй, Бүгд Найрамдах Австри Улс (цаашид “БНАУ” гэх)-ын санхүүжилтээр хэрэгжүүлэх боломжтой төслүүдийг тодорхойлж, хоёр тал санал солилцон, санхүүжилтийг баталгаажуулахаар “Санхүүгийн хамтын ажиллагааны хэлэлцээр”-ийн төслийг хамтран боловсруулаад байна.

БНАУ-ын Засгийн газраас Эдийн засгийн хамтын ажиллагаа, хөгжлийн байгууллага (цаашид “ЭЗХАХБ” гэх)-ын дүрмийн дагуу Засгийн газрын хоорондын хэлэлцээрийн хүрээнд зээл олгодог бөгөөд Дэлхийн банкны үнэлгээгээр 2 жил дунджаас дээгүүр орлоготой орон болсон тохиолдолд хөнгөлөлттэй зээл ашиглах боломжтой орны тооноос хасагддаг. Монгол Улсын хувьд 2024 болон 2025 онуудад дунджаас дээгүүр орлоготой орон болсон тул ЭЗХАХБ-ын дүрмийн дагуу дахин хөнгөлөлттэй зээлийн эх үүсвэр ашиглах боломжгүй болж байна.

Энэ хүрээнд БНАУ-ын Засгийн газраас авах хамгийн сүүлийн хөнгөлөлттэй зээлийн эх үүсвэрийг 2025 оны 5 дугаар сард БНАУ-ын Ерөнхийлөгч Александр Ван Дер Беллений төрийн айлчлалын үеэр “Санхүүгийн хамтын ажиллагааны хэлэлцээр”-ийг үргэлжлүүлэх “Эрмэлзлийн захидал”-ыг хоёр талын Сангийн яам хооронд байгуулан баталгаажуулсан болно.

“Санхүүгийн хамтын ажиллагааны хэлэлцээр”-ийн хүрээнд нийт 65.0 сая еврогийн эх үүсвэрийг авч ашиглах боломжтой бөгөөд зээлийн эх үүсвэр нь 1 хувийн хүүтэй, 0.9 хувийн баталгааны шимтгэлтэй, 19 жилийн хугацаатай, эхний 4 жилд үндсэн төлбөрөөс чөлөөлөгдөх нөхцөлтэй болно.

Цаашлаад “Санхүүгийн хамтын ажиллагааны хэлэлцээр”-ийг УИХ-аар соёрхон батлуулснаар хэлэлцээрийн эх үүсвэрийг заавал авч ашиглах үүрэг хүлээхгүй бөгөөд энэ нь зээлийн гэрээ биш юм. Харин хэлэлцээрийг УИХ-аар соёрхон баталсан тохиолдолд БНАУ-тай хамтран хэрэгжүүлэх төсөл, хөтөлбөрийн зээлийн гэрээ, хэлэлцээрийг байгуулж ажиллах боломжтой болно.

2. Санхүүгийн хамтын ажиллагааны хэлэлцээрийн хүрээнд хэрэгжүүлэхээр төлөвлөсөн төслүүдийн талаар

Засгийн газрын 2025 оны 66 дугаар тогтоолоор баталсан “Засгийн газрын гадаад зээл авах бэлтгэл ажлыг хангахад мөрдөх журам”-д заасны дагуу Сангийн яам салбарын сайд нараас зээлийн эх үүсвэрээр хэрэгжүүлэх төслүүдийн саналыг хүлээн авсан бөгөөд нийт 97.8 сая еврогийн дүнтэй 10 төслийн санал ирсэн.

“Санхүүгийн хамтын ажиллагааны хэлэлцээр”-ийн хүрээнд ашиглах боломжтой эх үүсвэр хязгаарлагдмал тул төслүүдийг эдийн засаг, нийгмийн үр өгөөж, хөгжлийн бодлого, төлөвлөлтийн баримт бичигт туссан байдлаар эрэмбэлүүлэхээр Эдийн засаг, хөгжлийн яаманд хүргүүлж, тус яамнаас ирүүлсэн эрэмбийн дагуу БНАУ-ын талтай төслийн жагсаалтыг тохиролцож, дараах байдлаар “Санхүүгийн хамтын ажиллагааны хэлэлцээр”-ийн төслийн хавсралтад тусгасан. Үүнд:

№	Төслийн нэр	Нийт зээлийн хэмжээ /сая евро/
1	Хорт хавдрын нейронавигац, стереотактик оношилгоо, эмчилгээний төв байгуулах төсөл	10.0
2	Гэмтэл согогийн тусламж, үйлчилгээний чанар, хүртээмж, тоног төхөөрөмжийг сайжруулах	7.5
3	Монгол Улсад эх, хүүхэд, нярайн эндэгдлийг бууруулах төсөл	8.0
4	Улсын нэгдүгээр төв эмнэлгийн тусламж, үйлчилгээний чанар, хүртээмжийг сайжруулах төсөл	10.0
5	Цэргийн төв эмнэлгийн тоног төхөөрөмжийг шинэчлэх төслийн гуравдугаар шатны төсөл	10.0
6	Төрийн тусгай албан хаагчдын нэгдсэн эмнэлгийн ба хилийн баруун, зүүн бүсийн эрүүл мэндийн байгууллагуудын багаж, тоног төхөөрөмжийг шинэчлэх, суурилуулах, хүний нөөцийг чадавхжуулах дараагийн шатны төсөл	9.5
7	Дуурь бүжгийн эрдмийн театрын тайз, дуу авианы тоног төхөөрөмжийн шинэчлэл	10.0
НИЙТ		65.0

3. Санхүүгийн хамтын ажиллагааны өмнөх хэлэлцээрүүдийн талаар

БНАУ-тай 2011, 2016, 2019 онд тус тус байгуулсан 3 удаагийн “Санхүүгийн хамтын ажиллагааны хэлэлцээр”-ийн хүрээнд нийт 120 сая еврогийн хөнгөлөлттэй зээлийн санхүүжилтээр 16 төсөл, арга хэмжээ хэрэгжүүлснээс 14 төсөл бүрэн хэрэгжиж дууссан бөгөөд үлдсэн 2 төсөл 2026 оны II улиралд хэрэгжиж дуусна.

Эрүүл мэндийн салбарт: Дээрх төслүүдээс нийт 74.5 (62%) сая еврогийн хэлэлцээрийн дүн бүхий 10 төсөл эрүүл мэндийн салбарт хэрэгжсэн. Тус салбар дахь нийгмийн тулгамдсан асуудлуудыг шийдвэрлэхэд хувь нэмэр оруулах дэвшилтэт технологийн 662 нэр төрлийн 3,090 гаруй тоног төхөөрөмжийг улсын 8 эмнэлэгт нийлүүлсэн нь эмнэлгүүдийн оношилгоо, эмчилгээний чадавхыг сайжруулах, эмнэлгийн тусламж, үйлчилгээг олон улсын стандартад хүргэх, орчин үеийн анагаах ухааны дэвшилтэт технологийг нэвтрүүлснээр иргэд оношилгоо, эмчилгээнд хамрагдах боломжийг бүрдүүлж, иргэдийн эрүүл мэнд, амьдрах нөхцөлийг сайжруулсан.

Цэвэр, бохир ус хангамж: Нийт 28.5 (24%) сая еврогийн хэлэлцээрийн дүн бүхий 3 төсөл Улаанбаатар хот, Дархан-Уул, Говь-Алтай аймагт хэрэгжсэн нь Алсын хараа-

2050” Монгол Улсын урт хугацааны хөгжлийн бодлогын баримт бичигт “Ундны эх үүсвэрээр хангагдсан хүн амын эзлэх хувийг 2025 онд 85 хувь, 2030 онд 87 хувь, 2050 он гэхэд 90 хувьд, шаардлага хангасан ариун цэврийн байгууламжаар хангагдсан хүн амын эзлэх хувийг 2030 онд 75 хувь, 2050 он гэхэд 90 хувьд хүрэх” гэсэн зорилтыг биелүүлэхэд чухал нөлөө үзүүлж байна.

Онцгой байдал, Дэд бүтэц – Гэрэлтүүлэг: Нийт 17.0 (14%) сая еврогийн хэлэлцээрийн дүн бүхий 3 төсөл хэрэгжсэн. Үүнд:

1. Онцгой байдлын ерөнхий газарт 19 ширхэг гал унтраах, аврах автомашинууд болон гал унтраах тусгай албаны автомеханик шат гэх мэт дагалдах тоног төхөөрөмж болон сэлбэг хэрэгслийн иж бүрдлүүдийг нийлүүлсэн;

2. Улаанбаатар хотын Сонгинохайрхан дүүргийн 34 хороонд нийт 6800 ширхэг гэрэлтүүлэг суурилуулсан;

3. Улаанбаатар хотын Баянзүрх дүүргийн 17 хороонд 3,057 ш, Дархан-Уул аймгийн 4 суманд 1406, Сэлэнгэ аймгийн 3 суманд 1350 ширхэг гэрэлтүүлэг суурилуулсан.

Зээлийн эргэн төлөлтийн хуваарийг хавсралт-1-д, хамтын ажиллагааны хүрээнд өмнө нь хэрэгжүүлсэн төслүүдийн хэрэгжилтийн талаар мэдээллийг хавсралт-2-т, хэрэгжүүлэхээр төлөвлөж байгаа төслүүдийн талаар мэдээллийг дүн шинжилгээний хамт хавсралт-3-т тус тус хавсаргав.

---o0o---